

Światowy Dzień Braille'a – 4 stycznia

Dzięki alfabetowi Braille'a osoby niewidome i niedowidzące mogą czytać książki, sporządzać notatki oraz rozwijać swoje zainteresowania. 4 stycznia, w rocznicę urodzin twórcy pisma, obchodzony jest Światowy Dzień Braille'a. To stosunkowo młode święto, bo ustanowione w 2019 r. z inicjatywy Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Jak podaje Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), na całym świecie jest 39 milionów osób niewidomych, a 253 milionów ma schorzenia wzroku.

Łatwiejsza codzienność

Dzięki alfabetowi Braille'a mogą one czytać te same książki i czasopisma, co inni. To pismo umożliwia też osobom niewidomym sporządzanie własnych notatek, zapisywanie numeru telefonu, a także odczytywanie nazw leków umieszczonych na opakowaniach. W brajlu można zapisać niemalże wszystko – istnieją notacje: matematyczna, chemiczna, fizyczna i muzyczna. Pomagają one osobom z dysfunkcją wzroku poznawać świat nauki i techniki, a także kształcić się muzycznie.

Pismo zostało stworzone w drugiej dekadzie XIX w. przez kilkunastoletniego zaledwie wówczas Louisa Braille'a, który stracił wzrok w wieku niespełna trzech lat w wyniku wypadku. Tworząc alfabet dotykowy, inspirował się systemem korespondencji używanym przez francuską armię. Chłopak opracował również urządzenie, które miało za zadanie umożliwić porozumiewanie się za pomocą pisma osób niewidomych z widzącymi. Alfabet Braille'a wszedł do powszechnego użytku w 1879 r.

Pismo uniwersalne

Podstawa alfabetu to sześciopunkt ułożony w kształt prostokąta, który – dzięki różnorodnej konfiguracji liczby punktów – może uzyskać aż 63 znaki. Ze względu na swój uniwersalny charakter, posługują się nim osoby niewidome i niedowidzące na całym świecie. Polską adaptację alfabetu Braille'a opracowała hrabianka i zakonnica Elżbieta Róża Czacka, która w swoim majątku w podwarszawskich Laskach założyła w 1921 r. pierwszy w kraju ośrodek dla niewidomych.

Oprócz Światowego Dnia Braille'a w ciągu roku obchodzony jest też Międzynarodowy Dzień Osób Niewidomych, który przypada 15 października.

źródło: Polski Związek Niewidomych

oprac.: Anna Augustynowicz

red.: Edyta Chodakowska-Kieźel

